

สรุปการตรวจสอบข่าวการระบาดของโรคในรอบสัปดาห์
สัปดาห์ที่ 48 ระหว่างวันที่ 21 - 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547
(Outbreak Verification Summary, 48th Week, November 21 – 27, 2004)

ในสัปดาห์ที่ 48 ระหว่างวันที่ 21 - 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 สำนักระบาดวิทยา กรมควบคุมโรค ได้รับรายงานโรคในข่ายงานเฝ้าระวังที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ใช้สมองอักเสบ จำนวน 1 ราย จังหวัดชัยนาท เด็กชายอายุ 8 ปี นักเรียนโรงเรียนชุมชนคลองจั่น อำเภอนครชัยศรี จังหวัดชัยนาท เริ่มป่วยวันที่ 15 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 ด้วยอาการไข้ คลื่นไส้ อาเจียน เข้ารับการรักษาคลินิกในอำเภอนครชัยศรี วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 มีไข้สูง ชักเกร็ง จึงเข้ารับการรักษาโรงพยาบาลนครชัยศรี และส่งต่อเข้ารับการรักษาโรงพยาบาลชัยนาทในวันเดียวกัน ผลการตรวจเลือด พบเม็ดเลือดขาว 25,300 cell/ลบ.มม., Neutrophil 82.6 %, Lymphocyte 13 %, Monocyte 42 % ผลการตรวจน้ำไขสันหลัง (CSF) พบลักษณะใส มีเม็ดเลือดขาว 250 cell/ ลบ.มม. เม็ดเลือดแดง 320 cell/ลบ.มม. แพทย์วินิจฉัยเป็น Encephalitis รวบรวม paired sera และ CSF ตรวจหาแอนติบอดีต่อเชื้อไวรัส JE ที่กรมวิทยาศาสตร์การแพทย์ ผู้ป่วยอาการดีขึ้น ช่วยเหลือตัวเองได้ มีเดินเซ ส่งกลับเข้ารับการรักษาโรงพยาบาลนครชัยศรี วันที่ 23 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547

จากการสอบถามประวัติพบว่า 30 วันก่อนป่วย ผู้ป่วยไม่ได้เดินทางออกนอกพื้นที่ ที่อยู่อาศัยเป็นบ้านชั้นเดียวมีมุ้งลวดอยู่ในเขต อบต. ซึ่งเป็นพื้นที่ที่ไม่มีการเลี้ยงสุกร รอบ ๆ บ้านเป็นทุ่งนา ห่างจากบ้านประมาณ 150 เมตร มีโรงฆ่าสุกร ญาติให้ประวัติว่า พาเด็กไปรับวัคซีน 4 ครั้ง สันนิษฐานว่า ผู้ป่วยอาจจะไม่ได้รับวัคซีน JE การสำรวจความครอบคลุมของการได้รับวัคซีน JE ในพื้นที่เกิดโรค พบว่า ในเด็กอายุต่ำกว่า 5 ปี ได้รับวัคซีน JE ร้อยละ 89.74 การค้นหาผู้ป่วยรายอื่นและเฝ้าระวังในพื้นที่ ไม่พบมีผู้ป่วย อย่างไรก็ตามทีมสอบสวนและควบคุมโรคของพื้นที่ ได้ดำเนินการพ่นหมอกควันทำลายยุงในบริเวณบ้านผู้ป่วย รอบ ๆ บ้านและโรงฆ่าสุกร

2. ใช้เลือดออกเสี้ยวชีวิต 1 ราย จังหวัดนครปฐม เพศหญิง อายุ 16 ปี ที่อยู่ หมู่ 2 ตำบลท่าตลาด อำเภอสองพี่น้อง จังหวัดนครปฐม เริ่มป่วยวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 ด้วยอาการไข้ นานุกาไหล ญาติซื้อยาดีคอลเจนให้รับประทาน วันที่ 10 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 เข้ารับการรักษาที่คลินิกในอำเภอสองพี่น้อง แพทย์ให้การวินิจฉัยว่าเป็นโรคไข้หวัดใหญ่และทอนซิลอักเสบ ให้ยาปฏิชีวนะและยาลดไข้มารับประทาน วันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 เข้ารับการรักษาโรงพยาบาลเอกชนในอำเภอสองพี่น้อง แพทย์วินิจฉัยว่าเป็นทอนซิลอักเสบ เนื่องจากคอบวมแดงมาก ให้ยาปฏิชีวนะ และยา Ibuprofen มารับประทาน วันที่ 13 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 เวลา 08.00 น. ผู้ป่วยมีเลือดกำเดาไหล และอาเจียนเป็นเลือด ญาติพาเข้ารับการรักษาโรงพยาบาลสามพราน เวลา 11.15 น. แรกเริ่ม ไม่มีไข้ ชีพจร 110 ครั้ง/นาที ความดันโลหิต 140/90 mm/Hg พุคคุยรู้เรื่อง เวลา 12.10 น. ระหว่างส่งเข้ารับการรักษาในหอผู้ป่วย ผู้ป่วยช็อก ไม่รู้สึกตัว จับชีพจรและวัดความดันโลหิตไม่ได้ ได้ส่งผู้ป่วยเข้ารับการรักษาคือโรงพยาบาลนครปฐม แพทย์ให้การรักษาคือให้เกล็ดเลือด ผู้ป่วยเสียชีวิต วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 เวลา 05.40 น. ตรวจพบมีเลือดออกในช่องท้อง 400 - 500 c.c ผลการตรวจเลือดวันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 หลังได้รับเกล็ดเลือด พบเม็ดเลือดขาว 8,400 cell/ลบ.มม. ฮีมาโตคริต 21% เกล็ดเลือด 140,000 cell/ลบ.มม. ผลการตรวจหาแอนติบอดีต่อเชื้อ Dengue virus ได้ผลบวก

จากการค้นหาผู้ป่วยรายอื่นในชุมชน พบผู้ป่วย 3 ราย ในชุมชนเดียวกัน เริ่มป่วยเดือนตุลาคม 2 ราย และต้นเดือนพฤศจิกายน 1 ราย อายุระหว่าง 22 - 33 ปี แต่ไม่มีรายงานตามระบบเฝ้าระวัง ก่อนป่วยไม่ได้เดินทางออกนอกพื้นที่ ผู้ป่วยอาศัยอยู่ในเขตเทศบาล เป็นบ้านชั้นเดียวมีมุ้งลวด รอบ ๆ บ้านพบมีลูกน้ำยุงลาย สรุปได้ว่า ผู้ป่วยรายนี้ติดเชื้อในพื้นที่ปัจจัยที่ทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตอาจเนื่องมาจาก ผู้ป่วยเป็นอริสติก มีสติปัญญาเท่ากับเด็กอายุ 5 - 6 ปี ไม่สามารถบอกเล่าอาการได้ชัดเจน รวมทั้งได้รับการวินิจฉัยล่าช้า ทีมสอบสวนและควบคุมโรคได้ดำเนินการทำลายลูกน้ำยุงลายและพ่นหมอกควันจากการเฝ้าระวังในพื้นที่จนถึงปัจจุบัน ไม่พบมีผู้ป่วยรายใหม่ รวมทั้งได้เร่งรัดให้มีการเฝ้าระวังและการรายงานโรค

จากการเฝ้าระวังโรคไข้เลือดออกตั้งแต่ต้นปีถึงปัจจุบัน จังหวัดนครปฐมมีรายงาน 1,162 ราย เสียชีวิต 1 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 0.09 สำหรับสถานการณ์ของประเทศได้รับรายงานทั้งสิ้น 35,164 ราย เสียชีวิต 49 ราย อัตราป่วยตายร้อยละ 0.14

3. เลปโตสไปโรซิส 1 ราย จังหวัดสิงห์บุรี เพศหญิงอายุ 55 ปี รายแรกของจังหวัด อาชีพทำนา ที่อยู่ 15 หมู่ที่ 13 ตำบลโพสังโฆ อำเภอบางระจัน จังหวัดสิงห์บุรี เริ่มป่วยวันที่ 12 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 เข้ารับการรักษาโรงพยาบาลสิงห์บุรี วันที่ 14 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 ด้วยอาการไข้ หนาวสั่น ปวดศีรษะ ปวดท้องด้านซ้ายร้าวไปหลัง คลื่นไส้ อาเจียน แพทย์วินิจฉัยว่า Dyspepsia, Fever cause การตรวจ Leptospira antibody ให้ผลบวกไตเตอร์ 1: 640 วันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547 สรุปวินิจฉัยว่าเป็น Leptospirosis ขณะนี้ผู้ป่วยอาการดีขึ้น แพทย์อนุญาตกลับบ้านวันที่ 24 พฤศจิกายน พ.ศ. 2547

ประวัติก่อนป่วย 1 สัปดาห์ ผู้ป่วยได้ไปเดินลุยน้ำในทุ่งนาเพื่อรดน้ำที่คันนา วันละประมาณ 1 - 2 ชั่วโมง โดยที่ไม่สวมรองเท้าบู๊ท มีแผลที่สันเท้าข้างขวาประมาณ 2 เซนติเมตร ที่เกิดจากเปลือกหอยบาด และบริเวณที่นาพบร่องรอยของหนู ทิมสอพวนและควบคุมโรคของจังหวัดได้ค้นหาผู้ป่วยรายอื่นและเฝ้าระวังในพื้นที่ ขณะนี้ยังไม่มีรายงานผู้ป่วย ให้สุศึกษาประชาสัมพันธุ์ให้สวมรองเท้าบู๊ททุกครั้งเมื่อออกทำกิจกรรมในทุ่งนา กำจัดหนูและขยะที่จะเป็นอาหารหนู

จากการเฝ้าระวังตั้งแต่ต้นปีถึงปัจจุบัน มีรายงานโรคเลปโตสไปโรซิสทั้งสิ้น 2,890 ราย ผู้ป่วยส่วนใหญ่เป็นผู้ป่วยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 2,214 ราย รองลงมาเป็นภาคเหนือ 377 ราย ภาคกลาง 174 ราย และภาคใต้ 125 ราย

เรียบเรียงโดย นางสาวสุทธนันท์ สุทธชนะ และอุบลรัตน์ นฤพนธ์จิรกุล
กลุ่มเฝ้าระวังสอบสวนทางระบาดวิทยา สำนักระบาดวิทยา

รายงานการบาดเจ็บ ระดับชาติ จากอุบัติเหตุขนส่ง ช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ ประเทศไทย ปี พ.ศ. 2543 - 2547

ความเป็นมา

การบาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนส่ง เป็นสาเหตุการบาดเจ็บและตายที่สำคัญของคนไทย โดยเฉพาะในช่วงเทศกาลสำคัญ ๆ ที่ประชาชนมีการเดินทางกันมาก จะเกิดปัญหาเพิ่มขึ้นอย่างชัดเจน รัฐบาลได้ให้ความสำคัญกับปัญหานี้มาอย่างต่อเนื่อง โดยได้มีมาตรการควบคุมและป้องกันอย่างเต็มที่ เพื่อลดปัญหาการบาดเจ็บ ทั้งในช่วงเทศกาลและช่วงปกติ รายงานนี้เป็นการเปรียบเทียบการบาดเจ็บจากอุบัติเหตุขนส่ง ช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ ระหว่าง ปี พ.ศ. 2543 - 2547 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการแก้ปัญหาต่อไป

วิธีการศึกษา

รายงานนี้ผู้ศึกษาใช้ข้อมูลจากระบบเฝ้าระวังการบาดเจ็บ(Injury Surveillance) ซึ่งมีโรงพยาบาลขนาดใหญ่ในกรุงเทพมหานคร และภาคต่าง ๆ เป็นเครือข่าย โดยการรวบรวม และวิเคราะห์ข้อมูลผู้บาดเจ็บที่เสียชีวิตก่อนถึงโรงพยาบาล (Dead before arrival) ผู้บาดเจ็บที่เสียชีวิตที่ห้องอุบัติเหตุฉุกเฉิน (Dead, ER) และผู้บาดเจ็บที่รับไว้สังเกตอาการ/รับไว้รักษา (Admitted/observed) ณ ห้องอุบัติเหตุฉุกเฉิน จาก 18 โรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังระดับชาติ ที่มีข้อมูลเปรียบเทียบกันได้ เฉพาะช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ ระหว่าง ปี พ.ศ. 2543 - 2547

ผลการศึกษา

จากโรงพยาบาลเครือข่ายเฝ้าระวังฯ 18 แห่ง ผู้บาดเจ็บรุนแรงจากอุบัติเหตุขนส่งในช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ ปี พ.ศ. 2543 - 2547 ซึ่งมีช่วงวันหยุดตั้งแต่ 5 และ 7 วัน ในแต่ละปี โดยเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2543 - 2544 มีวันหยุด 5 วัน, พ.ศ. 2545 - 2546 มีวันหยุด 7 วัน และ พ.ศ. 2547 ที่ผ่านมามีวันหยุด 5 วัน (ตารางที่ 1)

ตารางที่ 1 ช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ จำแนกตามวันที่ เดือน ปี พ.ศ. และวันในสัปดาห์เทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2543 - 2547

ปี พ.ศ.	ช่วงวันที่หยุด	วันในสัปดาห์	รวม
2543	30 ธันวาคม 2542 - 3 มกราคม 2543	วันพฤหัสบดี - วันจันทร์	5 วัน
2544	29 ธันวาคม 2543 - 2 มกราคม 2544	วันศุกร์ - วันอังคาร	5 วัน
2545	27 ธันวาคม 2544 - 2 มกราคม 2545	วันพฤหัสบดี - วันพุธ	7 วัน
2546	27 ธันวาคม 2545 - 2 มกราคม 2546	วันศุกร์ - วันพฤหัสบดี	7 วัน
2547	31 ธันวาคม 2546 - 4 มกราคม 2547	วันพุธ - วันอาทิตย์	5 วัน

แหล่งข้อมูล: สำนักนายกรัฐมนตรี

การบาดเจ็บรุนแรงและเสียชีวิต จากอุบัติเหตุขนส่งในช่วงวันหยุดเทศกาลปีใหม่ พ.ศ. 2543 - 2547 พบว่า มีผู้บาดเจ็บเฉลี่ยต่อวัน ตั้งแต่ 237 - 277 คนในแต่ละปี สูงกว่าช่วงปกติประมาณ 2 - 3 เท่า สัดส่วนสูงขึ้นในปี พ.ศ. 2544 ประมาณร้อยละ 8 และลดลงประมาณ ร้อยละ 13 อย่างต่อเนื่อง และในปี พ.ศ. 2547 จำนวนบาดเจ็บเฉลี่ยต่อวันเพิ่มขึ้น จากปี พ.ศ. 2546 ประมาณ ร้อยละ 15.9 ในจำนวนนี้เสียชีวิตเฉลี่ยต่อวันใกล้เคียงกันในทุกปี เฉลี่ยประมาณ 20 คนต่อวัน เพิ่มขึ้นในปี พ.ศ. 2546 และในปี 2547 จำนวนการเสียชีวิตเฉลี่ยต่อวันลดลงจากปี พ.ศ. 2546 ร้อยละ 14.3 เพศชายมีการบาดเจ็บมากกว่าหญิงประมาณ 3 เท่ากว่า อัตราส่วน ชาย : หญิง เท่ากับ 3.3 - 4.1 : 1 และเพศชายเสียชีวิตมากกว่าเพศหญิง ประมาณ 3 - 6 เท่า ในแต่ละปี อัตราป่วยตาย สูงสุดในปี พ.ศ. 2546 เท่ากับร้อยละ 10.1 รองลงมา ปี พ.ศ. 2544 ร้อยละ 8.3 และต่ำสุดในปี พ.ศ. 2547 ร้อยละ 7.4 (ตารางที่ 2)

วิสัยทัศน์
กรมควบคุมโรค “เป็นผู้นำด้านวิชาการและเทคโนโลยีการป้องกันและควบคุมโรคในประเทศและระดับนานาชาติ”
สำนักกระบวนวิทยา “ศูนย์ความรู้เฉพาะระดับสากล ในด้านมาตรฐานงานระบาดวิทยา ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายภายในและนานาชาติ สร้างองค์ความรู้และภูมิปัญญาป้องกันโรค ภัย และส่งเสริมสุขภาพของประชาชน”
วัตถุประสงค์ 1. เพื่อให้หน่วยงานเจ้าของข้อมูลรายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาได้ตรวจสอบและแก้ไขให้ถูกต้อง ครบถ้วน สมบูรณ์ยิ่งขึ้น 2. เพื่อวิเคราะห์และรายงานสถานการณ์โรคที่เป็นปัจจุบัน ทั้งในและต่างประเทศ 3. เพื่อเป็นสื่อกลางในการนำเสนอผลการสอบสวนโรค หรืองานศึกษาวิจัยที่สำคัญและเป็นปัจจุบัน 4. เพื่อเผยแพร่ความรู้ ตลอดจนแนวทางการดำเนินงานทางระบาดวิทยาและสาธารณสุข

คณะที่ปรึกษา นายแพทย์สุชาติ เจตนเสน นายแพทย์ประยูร ภูนาศ นายแพทย์อวัช จายนียโยธิน นายแพทย์ประเสริฐ ทองเจริญ นายสัตวแพทย์ประวิทย์ ชุมเกษียร นายองอาจ เจริญสุข
หัวหน้ากองบรรณาธิการ นายแพทย์คำนวณ อึ้งชูศักดิ์
ผู้ช่วยหัวหน้ากองบรรณาธิการ ว่าที่ ร.ต. ศิริชัย วงศ์วัฒนไพบูลย์ นางพงษ์ศิริ วัฒนาศุภกิจ นางสิริลักษณ์ รังษีวงศ์ นายสุเทพ อุทัยฉาย
กองบรรณาธิการวิชาการ นายแพทย์สมศักดิ์ วัฒนศรี แพทย์หญิงสุลีพร จิระพงษา แพทย์หญิงรุ่งนภา ประสานทอง นายแพทย์ธนรักษ์ ผลิพัฒน์ นายแพทย์เจตตสร นามวาท นางอุบลรัตน์ นฤพนธ์จิรกุล แพทย์หญิงวรรณภา หาญเขาวรรกุล นางลดาวัลย์ ผาติวัน ดร.อัญชลี ศิริพิทยาคุณกิจ นางแสงโสม เกิดคล้าย นางสาวสุชาดา จันทสิริการ
กองบรรณาธิการดำเนินงาน ฝ่ายข้อมูล นางลัดดา ลิขิตยักรวรา นางสาวดี ดิวงษ์ สัตวแพทย์หญิงเสาวพักตร์ อ้นจ้อย นายสมเจตน์ ตั้งเจริญศิลป์ นางสาวกนกทิพย์ ทัพย์รัตน์ นางอนงค์ แสงจันทร์ทิพย์ นายประเวศน์ แยมชื่น ฝ่ายจัดการ นางสาววรรณศิริ พรหมโชติชัย นางนงลักษณ์ อยู่ดี นางสาวสุรินทร์ เรืองรอด นางพูนทรัพย์ เปี่ยมณี นางสาวสมหมาย ยิ้มศิลป์ นางสาวกฤตติกาณ์ต์ มาท่อม นางสาวภัทรา กาศดีไลน ฝ่ายศิลป์ นายถมยา พุกกะนันทน์ นายประมวล ทุมพงษ์

รายงานเฝ้าระวังทางระบาดวิทยาประจำสัปดาห์

WESR

ปีที่ ๓๕ : ฉบับที่ ๔๘ : ๓ ธันวาคม ๒๕๔๗ Volume 35 : No.48 : December 3, 2004

กำหนดออก : เป็นรายสัปดาห์ / จำนวนพิมพ์ 3,800 ฉบับ

ส่งบทความ ข้อคิดเห็น

: หากพบความคลาดเคลื่อนของข้อมูล โปรดแจ้ง **ศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา** E-mail : laddal @ health.moph.go.th
 : ส่งบทความและข้อคิดเห็น **ศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา** E-mail : sirirak @ health.moph.go.th

สำนักงาน

สำนักกระบวนวิทยา กรมควบคุมโรค ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี 11000
 โทร. 0-2590-1723, 0-2590-1827 โทรสาร 0-2590-1784
 Bureau of Epidemiology, Department of Disease Control, Ministry of Public Health,
 Tivanond Road, Nonthaburi 11000, Thailand.
 Tel. 0-2590-1723, 0-2590-1827 FAX 0-2590-1784

จัดพิมพ์โดย : ศูนย์ข้อมูลทางระบาดวิทยา สำนักกระบวนวิทยา
 ที่ สธ. 0419/ พิเศษ

ชำระค่าฝากส่งเป็นรายเดือน
 ใบอนุญาตเลขที่ 73/2537
 ไปรษณีย์นนทบุรี